

90 rocznica urodzin mistrza międzynarodowego FIDE Eugeniusza IWANOWA

W roku bieżącym jubileusz dziewięćdziesięciolecia obchodzi urodzony 3 lutego 1933 roku mistrz międzynarodowy FIDE i arcymistrz krajowy w zakresie kompozycji szachowej oraz sędzia międzynarodowy FIDE Eugeniusz IWANOW - wybitny polski kompozytor szachowy, organizator życia szachowego i sportowego (m.in. przewodniczący Komisji Kompozycji Szachowej PZSzach. w okresie 1980 – 2003 r., aktywny członek Częstochowskiego Koła Problemistów i zarządu Wojewódzkiej Federacji Sportu w Częstochowie), redaktor i wydawca znakomitych pism „Problemista” i „Kronika – Biuletyn Polskich Problemistów“, autor m.in. „Polskich samomatów” (1991), „Stu wybranych samomatów“, współautor „Polskich miniatur“ (2007), ceniony na całym świecie sędzia konkursowy, niekwestionowany autorytet w dziedzinie samomata, nauczyciel wielu nie tylko rodzimych adeptów problemistyki. W roku 2014 wydał numer specjalny „Kroniki – Biuletynu...“, w którym przedstawił własne curriculum vitae oraz wybrał i skomentował 199 swoich najcelniejszych utworów.

Ma ogromne zasługi w zakresie utrwalania historii polskiej kompozycji szachowej od lat sześćdziesiątych ubiegłego wieku po czasy współczesne. Szczególnie cenne są Jego wspomnienia o najwybitniejszych naszych problemistach.

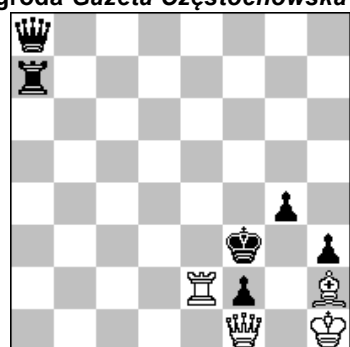
Debiutował w r. 1952 w tygodniku „Przyjaźń”. Układa zarówno zadania regularne od dwuchodówek , wielochodówek, studiów i matów pomocniczych po zadania bajkowe. Ale właściwą Jego domeną został samomat, przede wszystkim dwuposunięciowy.

Opublikował dotychczas ponad 1400 kompozycji, z czego 68 uhonorowano pierwszymi nagrodami w konkursach międzynarodowych, 113 - drugimi i dalszymi. a 439 - pozostałymi wyróżnieniami. Dorobek sportowy zaiste imponujący!

Ilustracją Jego stylu będzie sławny „wiecznie zielony” utwór z pierwszego okresu twórczości, cytowany do dzisiaj w polskich i zagranicznych publikacjach.

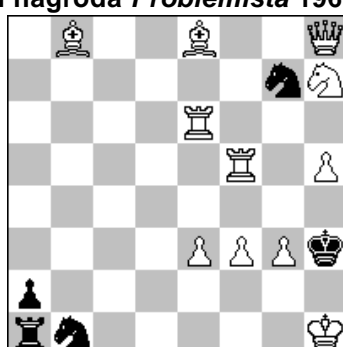
Eugeniusz IWANOW

I nagroda *Gazeta Częstochowska* 1965

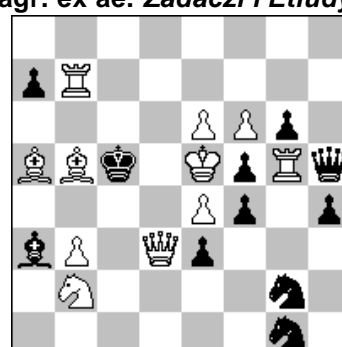
s#2 (4+6)

I nagroda *Problemista* 1966

s#2 (11+5)

I/II nagr. ex ae. *Zadaczi i Etiudy* 2016

s#3 (11+11)

Próbie wymuszenia matowania białego króla poprzez 1.We1? z groźbą 2.Hg2+ h:g2# czarne parują prosto: 1...g3! Do celu prowadzi paradoksalna ofiara 1.We4! przesłaniająca aktywną baterię Kf3-Ha8 i zwalnijająca dodatkowe pole dla cz. K. W trzech efektownych wariantach ujawnia się siła czarnej baterii: 1...K:e4 2.Hd3+ K:d3# 1...H:e4 2.H:f2+ K:f2# i 1...Wa1 2.We3+ K:e3. Piękna, lekko skonstruowana kompozycja!

Od początku działalności zarówno jako twórca i sędzia wielu konkursów w kraju i poza jego granicami propagował tematykę i chwyt techniczny właściwy wyłącznie samomatowi. W ten sposób znacząco wpłynął na współczesne pojmowanie tego rodzaju kompozycji szachowych. Wkrótce Jego wysiłki wsparł niżej podpisany, a następnie przyłączyli się do dzieła inni polscy problemiści. Tak powstał uznawany powszechnie polski samomat.

Dowodem tutaj niechaj będzie kolejna kompozycja, najważniejsze zapewne odkrycie Jubilata, które nie straciło aktualności i jest źródłem inspiracji dla wielu specjalistów, nie wyłączając niżej podpisanego.

Po 1.Gd7! mamy tempo i teraz 1...S:e6 – ze względu na otwarcie linii h8-a1 dla hetmana nie można grać 2.Wf~po linii f, bo nastąpi 2...Sb~+ 3.H:a1? Właściwe: 2.Wff6! Sb~#. Analogicznie postępujemy po 1...S:f5 2.Wef6! i 1...S:h5 2.Sf6! Po 1...S:e8 wybór odpowiedzi białych wynika również z otwarcia linii hetmana 2.H:e8!, a nie 2.W:e8?

Kombinacja otwierania białej linii nakierowanej na linię lub pole matowania, które niezwłocznie musi być zneutralizowane, by czarne mogły matować, otrzymała miano „Temat Iwanowa”, które znajduje się m.in. w fundamentalnej „Encyclopedia of chess problems” Velimirovicia i Valtonena (2012).

Jubilat nie poprzestaje na dotychczasowych osiągnięciach i nadal aktywnie uczestniczy w życiu szachowym i jako autor wielu wartościowych kompozycji, i jako ceniony sędzia – ekspert. Dobitnie świadczy o tym Jego ogromny sukces w silnym rosyjskim konkursie.

1.Ga4! ~ 2.Gb4+ G:b4 3.Hc3+ G:c3# 1...Gb4 2.Gb6+ a:b6 3.Hc3+ G:c3# 1...Se1 2.H:e3+ f:e3 3.Sd3+ S:d3# 1...f:e4 2.Ke4+ Hg5 3.Hd5+ H:d5# 1...Se2 2.Wb5+ Kc6 3.Hd6+ G:d6# 1...He2 2.Hc3+ Hc4 3.Hd4+ Hd4#. Bogata treść tego zadania: obrona na polu groźby, 2 warianty z oddawaniem pola białemu królowi i 2 obrony na polu e2 – różnorodne, właściwe samomatowi, motywy strategiczne dobrze powiązane w spójną całość. Samomat wykorzystujący w pełni możliwości tego gatunku.

W Albumach FIDE uzyskał 27,5 punktów, za co otrzymał w r. 2015 w pełni zasłużony tytuł mistrza międzynarodowego FIDE.

Masz kompozytor nadal działa nie tylko jako rozjemca w konkursach PZSzach, ale odnosi także znaczące sukcesy jako autor. W Albumie FIDE 2016 - 2018 znalazło się jedno Jego zadanie i tym samym został najstarszym problemistą w tym najbardziej prestiżowym konkursie międzynarodowym, wskutek czego zagraniczni miłośnicy kompozycji nadali mu miano **Wunder Senior of Chess Composition!**

Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1988), srebrnym medalem „Za wybitne osiągnięcia sportowe”, złotą odznaką Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej, Złotą Odznaką Honorową PZSzach. i licznymi innymi.. W roku 2009 Polski Związek Szachowy nadał mu zaszczytny tytuł Honorowego Członka Polskiego Związku Szachowego.

W imieniu wszystkich polskich miłośników „królewskiej” gry składam Jubilatowi życzenia długich lat życia w zdrowiu i aktywności dla dobra naszej kompozycji szachowej oraz wielu nowych osiągnięć twórczych i sportowych.

IGM Waldemar Tura